

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundum Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

28. Respo[n]dit Thomas, & dixit ei: Dominus meus, & Deus meus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

sed tu nisi per tale medium credere noluit. *Beati*, id est, multò magis beati sunt, qui non viderunt & crediderunt id est, ex solo auditu & gratia mea interna fidem conceperunt, suamque ad credendum voluntatis assensum dederunt.

28. Respondit Thomas, & dixit ei: Dominus meus, & Deus meus.

EX hac nobili Apostoli Thomæ confessione, & celesti sui ipsius correctione, qua Deum & Dominum suum Christum confessus, eum diuina sua virtute resurrexisse proficitur (quod antea credere noluit) putidi cuiusdam sui erroris firmamentum colligit Calvinus, fidem videlicet quam non nisi electorum esse vult, in ipsis electis nunquam extingui, idcirco Thomæ fidem nunquam excidisse, sed sopitam tantum ad tempus ac suffocatum fuisse. Hac (inquit) tam subita ac-

Electorum perpetua fides à Calvino impie stabilita.

matio fidem non prorsus fuisse in eo extinctam demonstrat, quoniam vis suffocata esset: non enim Christi diuinitatem in eius latere vel manibus atrectat, sed ex signis illis multò plus colligit quàm ostendant. Vnde hoc, nisi quia repente ex obliuione & uteruo ad seipsum redit? Ergo verum esse apparet quod iam dixi fidem, qua abolita videbatur, latuisse velut obrutam in eius corde. Ecce iterum hoc ipso in loco nimium sibi indulgens Calvinus, & ex proprio sensu sapere volens, verbo Dei locum non relinquunt. Apertè enim docet Scriptura hæc Evangelica, apertè Petrus confirmat, Thomam incredulum fuisse & infidelem. At illi Christus: Noli esse incredulus, sed fidelis. Iam ergo fidem resurrectionis Dominicæ, & diuinitatis Christi, qua postea resurgere, Thomas non habuit. Erat incredulus, non fidelis ait Christus: Erat fidelis, & fides in eo extincta & abolita non fuit, ait Calvinus. Et vide adhuc quomodo Christo contradicat in argumento erroris sui quod adfert. Non enim (ait Calvinus) diuinitatē in eius manibus ac latere atrectat. At Christus contrarium disertè docuit: Quia vidisti me, Thomas, credidisti: id est, ex visu & contactu corporis mei, me Dominum ac Deum tuum credis. Non quidem in illo Christi corpore atrectauit Deum, sed ex illo Christi corpore rediuitio argumentum cepit credendi Deum. Qui per visibilia huius mundi inuisibilia Dei cognoscunt, sempiternam quoque eius virtutem ac diuinitatem, in huius mundi creaturis Deum non atrectant, sed per illa media & argumenta ad fidem in Deum extolluntur. Thomas hoc loco quod Deum ac Dominum suum Christum

Calvinus Christo contradicit.

Rom. 1.

Christum confessus fuerit, à Christo non reprehenditur, imò ex vera fide hoc eum dixisse Christus docet, dicens, *Credidisti*. Sed quòd non sine visibili rediuiui corporis argumento id credere voluit, hoc Christus veluti imperfectū quid minori laude dignū ostendit. Fuit igitur Thomas ante visum Christum *incredulus, non fidelis*: fuit circa Christi resurrectionem & diuinitatem *infidelis*: & hoc infidelitatis graue crimen Christus illi exprobrat, dicens, *Noli esse incredulus, sicut ha-*

ctenus fuisti: sed fidelis, quod haectenus non fuisti. Sic veteres & nobilissimi interpretes Cyril. Græcus, & August. Latinus hæc rem exponunt, Illa repentina conuersio & confessio non est sopitæ in eo fidei argumentum, quam nullam in eo fuisse Scriptura affirmat, sed est diuinæ gratiæ cor Thomæ mediante illo visibili argumento subitò & efficaciter conuertentis illustre argumentum. Ita hoc exemplum Caluini hæresim nihil iuuat, sed prorsus euertit. Thomas enim Apostolus, qui ante Christi passionem Christum esse filiū Dei cum cæteris Apostolis crediderat (ait quippe illis Christus, *Pater vos amat, quia credidistis quòd à Deo exiui*, & ipsi ad Christum discipuli dicunt, *In hoc credimus, quia à Deo existi*) post Christi passionem ac mortem, illo scandalo perculsus & perturbatus, de quo Christus eum ac cæteros tam multis verbis præmonuerat, Christum esse filium Dei, Dominum ac Deum suum, ideòque à mortuis surrexisse, quod se facturum prædixerat, donec eum vidisset ac tetigisset non credidit: & quidem ad eò non credidit, vt ipsemet obstinatè dixerit, *Nisi videro, non credam*. In quo iterum verbo Caluini peruicacia luculento argumèto recunditur. Ait ipse Thomas, *Non credam*. dicit Caluinus, *Credidit fide latente in eius corde*. Ita ingenij sui lasciuia non cohibens Caluinus, iterum verbo Dei & Scripturæ Euangelicæ nullum locum relinquit. An melius nouit Caluinus quod in Thomæ corde latuit, quàm ipse Thomas? Aut etiam illud Apostoli negabit, *Nemo nouit quid sit in homine, nisi spiritus hominis qui in ipso est*? Credimus igitur Thomæ dicenti, *Nisi videro, non credam*. In quo verbo (ait ipse Caluinus, ad ea quæ postea dicturus erat parum attendens) *Thomæ incredulitas refertur, vt inde melius confirmetur priorum fides. Non modo tardus ille & difficilis ad credendum fuit, sed etiam contumax*. Attende, lector, quomodo cæcus hæreticus quasi suo proprio pede contra alterum posito impingit. Hic fatetur Thomæ incredulitatem referri, & addit non solum tardum & difficilem ad credendum fuisse, sed etiam contu-

In Ioan.
lib. 12.
cap. 57.
Ser. 159.
de reporto.

Fides vni-
ca electorū
subuertitur.

Ioan. 16.

Caluinus
Scriptura
contradicit.

1. Cor. 3.

Caluinus
ex seipso
refutat.

macem. Quomodo igitur sustinet fidem in Thoma *abolitam non fuisse, sed latuisse veluti obrutam in corde*? An contumax ad credendum fidem habet in corde latentem? An contumax ad debitum proximo exsoluendum, propositum in corde latens habet soluendi debitum? An quod homo contumaciter se facturum negat, facit tamen latenter in corde? Potest quidem homo contra animum & conscientiam suam mentiri, & contumaciter peierare, affirmans se id nescire quod scit, vel etiam se id non credere quod credit. Sed talis mendax aut periurus diceretur, non ignarus aut incredulus. Nunc autem Thomæ dicenti, *Nisi videro, non credam*. Christus eum corrigere volens ait, *Noli esse incredulus, sed fidelis*. Non ait, noli esse mendax, sed verax. Contumaciter igitur dicens, *Non credam*, non est contumaciter contra animum & mentem mentitus, quasi habens adhuc fidem in corde latentem, sed sine fide erat, incredulus erat, fidelis non erat; denique contumaciter affirmavit se non credere, nec nisi sub tali conditione crediturum. Deinde, qui est contumax ad credendum, ad eum credendi vel actum vel habitum non habet, ut eum actum aut habitum in illa contumacia manens habere nequeat. Maximum enim fidei impedimentum est, non velle credere. Tandem quale hoc paradoxum est: Iste contumaciter non vult credere, & tamen credit? An aliquis Calvinista me dicit Calvino credere tanquam legitimo Scripturarum interpreti, qui constanter profiteor pestilentissimum Scripturarum corruptorem Calvinum esse, ideoque me illi non credere? Postremo qui dicit, *Nisi videro, non credam*, conditionem apponit qua credat. Ergo ante conditionem datam non credit. Thomas qui absque illa conditione non credidit, quod & Christus ei obiecit, utique & ante illam non credidit. Sed Calvinianæ dementiæ refutandæ nullus finis, nullus exitus, si singula momenta premi debeant.

Videamus quæ ad hoc suum hæreticum dogma de unica electorum fide, quæ nunquam amitti potest, magis adhuc confirmandum hoc loco subiungit. Idem (inquit) *et multis interdum contingit: nam ad tempus quasi abiecto timore Dei laesiviunt, ut nulla iam appareat in eis fides. Simul ac verò aliqui Dei serula castigati sunt, subacta carnis ferocia redeunt ad mentem sanam. Certè morbus per se ad docendam pietatem non sufficeret. Unde colligimus purgatis impedimentis emergere bonum semen quod iacebat oppressum. Intelligit Calvinus (nam obscurius loquitur, ut non nisi à suis intelligatur) homi*

homines impios ac sceleratos magnis sceleribus ac flagitiis contaminatos (si de numero electorum sunt) habere adhuc fidem: id est, firmam fiduciam benevolentiae diuinæ erga eos (hæc est enim Caluini fides) ideoque in gratia Dei ac statu salutis esse. De qua bis impia eius sententia in Promptuarij Catholici parte Quadragesimali latius egimus. Quod autem dicit, ita se habere ex eo probat, quod homines scelerati moribus castigati confestim aliquando resipiscant, & in alios viros mutantur. Ideo enim eos celeriter resipiscere iudicat, quia bonum semen iacebat oppressum. Nec iterum aduertit huiusmodi resipiscenciam, qua ad bonam mentem reditur, non alicuius boni seminis quod oppressum iacuit, quod Pelagianæ dementiae affine est, sed diuinæ gratiæ opus esse, quæ huiusmodi medio externò interdum vitur, quo lasciuientem in scelere ad sanam mentem reuocet. Vnde illud: *Imple facies eorum ignominia, & quærent nomen tuum Domine.* Sanè quærent, quia antea perdididerant. Non quidem quolibet peccato mortali excutitur fides, vt ex aduerso Lutherani sentiunt; sed quolibet peccato mortali virtus ei contraria excutitur, & omnium virtutum radix charitas. Sola infidelitas excutit fidem, luxuria castitatem, auaritia benignitatem, gula temperantiam, & sic in cæteris. Nec fides Catholica manens in peccatore est. Semen bonum quod oppressum iacet, & purgatis impedimentis emergit; tum quia fides quoad suam naturam perfectionem integra manet, tum quia illa sine charitate nullius resipiscenciæ bonum semē est: sed ex lethali peccato quæ ad resipiscenciam resurgit, ex nouo gratiæ semine gratuito, ex nouis viribus & auxiliis diuinitus datis resurgit.

Addit adhuc alia Caluinus ad hanc suam susceptam confirmandam. *Cuius rei (inquit) insigne exstitit exemplum in Dauide.* Nam libidinis sua compos, videmus quam securè exulteret. Nemo non putasset deletam eo tempore fidem ex eius animo fuisse. Atqui breui Propheta admonitione tam subito in viam reuocatur, vt colligere promptum sit igniculum aliquem, licet demersus esset, stetisse tamē in eius animo, qui mox in flammam erumperet. Vulgare hoc est Caluinistarum exemplum, vt probent fidem quandam electorum & certitudinem gratiæ quæ amitti non potest. Theodorus Beza idem exemplum, atque illam Petri negationem proferens, de illorum permanente fide ita disputat, vt dicat, illos, quum ita lapsi essent, incubuisse tamen veluti anchora illi testimonio quod Spiritus sancti testatur ipsorum spiritui, eos nimirum quamuis sceleratissime lapsos,

Per. 4. post
Dom. Pess.
text. 3.
Conuersio
peccatorū
celerit̄ ex
efficaci Dei
gratia, non
ex bono se-
mine reli-
cto.

Psal. 82.

Sceleratis-
simū Cal-
uini ac Be-
za dogma.
In confess.
fidei, cap.
4. sect. 20.

tamen

tamen in numero filiorum Dei censeris, ac proinde remissa illis esse peccata. Hæc videlicet est illa fides quam in Dauidis animo immobilem fuisse, etiã quum Bethsabæam suam complecteretur, & Uriam occidi iuberet, affirmat; & propter hanc fidem, id est, hanc immobilem fiduciam, se esse de numero filiorum Dei, subito & breui Prophetæ admonitione in viam reuocatum esse. Ita iterum Dauidis resipiscenciam non diuinæ gratiæ, quæ eor Dauidis ad pœnitenciam instexit, dans illi pœnitenciam (vt Apostolus loquitur) sed fiduciæ, quam tenebat, igniculis animo adhuc manentibus, homo impius tribuit. Impiè sanè suo commento causam resipiscencæ assignat, & causam à Scriptura designatam dissimulat. Ad illam breuem Prophetæ admonitionem, sed satis efficacem, quando apposito dato exemplo ad sui facinoris magnitudinem considerandam, & ad sententiam contra seipsum profereendam Dauidem induxerat, in viam reuocatur Dauid; sed mediante pœnitencia, qua clamauit, *Peccauit Domino*. Clamauit sanè non voce ac labiis tenus, sed ab intimo cordis profundo, magnaque doloris vehementia. *Quid enim aliud* (ait S. Augustinus) *quam cordis eius profunda cornebat Spiritus Dei, quando correptus per Prophetam dixit, Peccauit Domino, continuoque ad hoc verbum audire meruit, quod acceperit veniam? Cur autem Saul per Samuelem correptus, quum etiam ipse diceeret: Peccauit, nõ meruit audire quod Dauid, quod ei Dominus ignouisset? Num personarum acceptio est apud Deum? Absit. Sed in simili voce, quam sensus humanus audiebat, dissimile peccus erat, quod diuinus oculus discernebat. Hæc ille. Hoc peccus dissimile non erat fiducia dissimilis, sed cordis intimi pœnitencia multum dissimilis. Nulla enim erat in Saule pœnitencia propter Deum offensum; nulla Deum placandi cura, sed sola conseruandi honoris sui sollicitudo. Sic enim Samuelem alloquitur. *Porta, quaeso, peccatum meum, & reuertere mecum, vt adorem Dominum: & iterum, Peccauit: sed nunc honora me coram senioribus populi mei & coram Israël, & reuertere mecum, vt adorem Dominum Deum tuum.* Fuit igitur in Dauide vera peccati confessio cum vera pœnitencia coniuncta. Hanc respexit Deus. Fuit etiam in eo fides, non Calviniana, qua in mediis flagitiis de remissione peccatorum certò consideret, sed illa qua vnum verum Deum adhuc credebat. Neque hæc fides eius peccatis adhuc extincta erat. Hæc eius animo adhuc firma constitit; & ex hac fide Deum inuocabat, ipsumq; peccatum agnoscebat dicens: *Peccauit Domino.**

Hoc

Dauidis
conuersio
undenata.
2. Tim. 2.

Contra Fau-
stum lib.
22. c. 67.

Hoc igitur exemplum fidem Calvinianam & perpetuam in medijs flagitijs fiduciam nihil adiuuat: neque cum Thomæ Apostoli lapsu & incredulitate quicquam commune habet. Non enim incredulus erat Dauid, sed adulter & homicida, quum ad eum corripiendum Propheta veniret.

Sed pro sua adhuc fiducia ac sola iustificante fide etiam cum horrendis flagitijs adiuncta quid adhuc disputet hoc loco Calvinus attende. *Quantum (inquit) ad homines spectat, perinde rei ac si & fide, & omni Spiritus sancti gratia se abdicassent. Sed sit immensa Dei bonitate, ne electi in tantum alienationis precipitium ruant. Quare sollicitè cauendum est, ne à fide excidamus. Statuendum tamen est, Deum occulto freno electos suos retinere, ne exitialiter cadant, & miraculo fouere semper in eorum cordibus qualescunque fidei scintillas, quas nouo Spiritus sui afflatu, suo postea tempore accendat. Est hominis quasi vertiginem passu incondita oratio, in hanc & in illam partem vacillans, nusquam pedem certum figens, ac demum pugnantia loquens. At homines sceleratos adultero & homicidæ Dauidi similes, quod ad ipsos spectat, perinde reos esse ac si omni Spiritus sancti gratia se abdicarent. Teneamus ergo istud. Quod ad ipsos attinet, rei sunt; ergo & ante Deum rei sunt, cuius iudicium est secundum veritatem in eos qui talia agunt. Si secundum veritatem; ergo sicut rei veritas se habet, ita Deus iudicat. At secundum rei veritatem, & quoad ipsos homines, adulter & homicida electus verè talis est; reus est, ac perinde reus ac si omni Spiritus sancti gratia se abdicaret: est igitur & coram Deo talis. Pergamus nunc. Sed (inquit) sit immensa Dei bonitate, ne electi in tantum alienationis precipitium ruant.* Hæc iam cum priori sententia apertè pugnant. Si enim adulter & homicida verè reus & abominabilis est quoad ipsum, quoad rei veritatem, & consequenter in Dei iudicio, Dauid autem haud dubiè electus, adulter & homicida erat; atque in tantum alienationis precipitium ruit, vt tam quoad seipsum quàm coram Deo reus atque abominabilis esset, falsum iam est quod affirmat Calvinus, *Dei bonitate fieri vt electi in tantum precipitium non ruant.* Sic ab vna parte in aliam vacillans, pugnantia dixit. Addit proximè. *Quare sollicitè cauendum, ne à fide excidamus.* Quæ hæc illatio? quæ connexio est? Illud potius inferendum fuit: *Quare sollicitè cauendum, ne adulteri, homicidæ, aut aliorum flagitiorum rei simus, perinde ac si omni Spiritus sancti gratia nos ipsos abdicassemus. Alioqui ne à fide excida*

Fiducia in medijs flagitijs Calviniani dogma.

Rom. 2.

Calvinus pugnantia docet.

Alia repugnantia.

excidamus, iuxta Calvini, quia sumus electi, canere non est opus. Electorum enim fides (iuxta Calvini) amitti non potest: *immensa Dei benignitas sit* (sicuti modò dixit) *ne in tantum alienationis precipitium* (quo videlicet fide & omni Spiritus gratia electi se abdicent) *electi aliquando ruant*, ita quòd per modum illationis subiunxit, nec cum re præfenti coheret; & coherentia quã habere videtur, pugnantia concludit. Iam iterum adiungit. *Statuendum est tamen, Deum occulto freno electos suos retinere ne exitiâliter cadant*. Hoc nunc rursus cum præcedenti membro, imò & cum tota oratione pugnat. Si enim statuendum ac firmiter tenendum, Deum suos occulto freno retinere ne exitiâliter cadant; profectò nec cauere opus est ne à fide excidamus (quod in proximo membro dixit) quia freno occulto Deus nos retinet; neque verum erit, ipsos interdum electos quoad seipfos perinde reos esse ac si omni Spiritus sancti gratia ipsaque fide se abdicassent, quod tota præcedens oratio posuit. Quomodo enim ita rei esse possunt, quos occulto freno Deus retinet ne in talem reatum cadant? Nam *omni Spiritus sancti gratia sese abdicare, & exitiâliter cadere*, idem prorsus valere nemo opinor negabit. At illud electis tribuit Calvinus, & David in se expertus est; hoc rursus fieri in electis non posse propter occultum Dei frenum negat Calvinus. Ita, vt dixi, tota eius oratio incondita, vacillans, & dementiæ plena est.

*Calvinus
absurdissi-
mum suum
paradoxum
miraculo
tribuit.*

Addit tandem, Deum *in electorum cordibus, qualescunque fidei scintillas miraculo fovere, quas postea Spiritus sui afflatus suo tempore accendit*. Attende vt suum paradoxum, quod absurdissimum esse cernebat, nunc miraculo tribuat. Deus in corde Davidis adulterantis, & innocentem hominem gladio impiorum occidentis, adhuc aliquas fidei scintillas fovit, id est, aliquam semper fiduciam certam de sua salute, aliquam semper certitudinem electionis suæ particularis (hæc est enim fides de qua Calvinus semper loquitur, & quam Beza verbis citatis posuit in Davide ad Petro eo ipso tempore quo foedissimè lapsi erant, & sine qua fide nulla est apud eos peccatorum remissio) quam fiduciam & certitudinem in mediis sceleribus ac flagitiis veluti oppressam, postea suo tempore Spiritus sui novo afflatu accendit. Sed quia hoc totum cum summa absurditate coniunctum est, vt electus aduiter vel homicida, cum iam in actu flagitioso ac scelerato versatus, persuadeat sibi se esse filium Dei, certum de salute & peccatorum remissione (quando talis persuasio, præterquã quòd in quon-
quam

quam eam cadere ipsa synderesis & peccati cōscientia vetat, præclarum esset continuandi flagitij ac sceleris incentiuum) addit Calvinus, *illam in electorum cordibus miraculo foueri.* Miraculum sanè ac portentum istud est, non quod Deus facit tota reclamante Scriptura, ipsoque naturæ lumine, sed quod Calvinus finxit: audacia & impudentia vsus, vbi nullum rationis facum calliditas inuenit. Si turbulenti, sanguinarij, flagitiosi ac scelerati, passim Calviniani conspiciuntur, mirari id nemo debet. Habent in medijs sanguinibus atque sceleribus hanc fidem ac fiduciam in cordibus, quam Deus in illis miraculo fouet, qua facientes opera diaboli, maneant tamen semper filij Dei. Egregia scilicet & digna hæc viris Christianis doctrina, à qua Epicurus ipse voluptatis assertor ita abhorruit, vt tamen si diceret *nihil esse iustum natura*, adiecerit tamen *vitia vitanda esse, quia metus vitari non potest*; vt refert de eo Seneca. Vnus Calvinus cum suis Calvinistis in medijs criminibus metum non habent, quia fiduciam certam salutis Deus in illis perpetuò fouet, *sed miraculo*; id est, ita incognito ac mīro modo, vt nec in notitiam vnquam venerit, quia nunquam accidit; & ratione explicari nequeat, quia omni rationi aduersatur. Verum interim est, Deum occulto gratiæ suæ freno corda electorum ita dirigere, flectere, ac gubernare, non quidem, vt nunquam exitialiter ruant siue lethaliter peccent, sed sanè vt finaliter non excidant; quod iuxta sanam doctrinam docet Augustinus, sed eisdem exitialiter peccare; & cum peccant, non Dei sed diaboli filios esse; nec nisi mediante pœnitentia remissionem peccatorum consequi, vel ad sanam mentem reuocari, idem Augustinus cum alijs Patribus constanter docet. Tandem, nihil hæc tota Calviniani oratio ad Thomæ Apostoli incredulitatem pertinet, vel aliquam in eius animo fidem de resurrectione ac diuinitate Christi sterisse (quæ fides cum fide ac fiducia Calviniana nihil etiam commune habet) vlla ratione probauit.

29. *Beati qui non viderunt & crediderunt.*

Quum ad fidem de vera & reali corporis & sanguinis Christi presentia & existentia in venerabili Eucharistiæ Sacramento firmiter tenendam, aliqui Catholici hunc locum accommodarent, hoc sibi studiosè taxandum sumpsit Calvinus. *Quòd (inquit) Papista hæc verba torquent ad suam transubstantiationem probandam, plusquam frivolum est. Vt beati simus, credere nos iubent Christum esse in specie panis. Sed nihil minus*

Calvinus
audacia
perrumpit
vbi calli-
ditate non
obtinet.

Calviniana
doctrina
Epicu-
rea dete-
rior.
Epist. 28:

In libro de
corrupt. &
gratia.

Transsub-
stantiatio-
nu fides
frustra im-
pugnatur.

minus